

VELDORNITHOLOGISCH
JAARBOEK VAN
ZUID~WEST~VLAANDEREN

vogels kijken in eigen streek
1985 ~ 1986

VELDORNITHOLOGISCH
JAARBOEK VAN
ZUID-WEST-VLAANDEREN

Algemene coördinatie
YANN FERYN

Centralisatie waarnemingen
JOHNNY NUTTIN

Eindredactie en lay-out
JEAN-MARIE COTTYN, YVAN DESSEYN, JEAN-PIERRE DEWYN, OLIVIER DOCHY, YANN FERYN,
ANNE-MARIE LEFEVERE, FILIP LIBBRECHT, JOHAN STAELENS, FRANKY VANDORPE

Typwerk
ANNE-MARIE LEFEVERE

Tekeningen
Voorpagina en de meeste tekeningen door JEAN-PIERRE DEWYN (JPD), enkele tekeningen door IGNAAS ROBBE (RBI) en LUC VANDEGHINSTE (LV)

De grafieken werden getekend op de computer van FILIP LIBBRECHT (programma copyright POL FERYN).

Uitgever
NATUURHISTORISCHE WERKGROEP ZUID-WEST-VLAANDEREN

Uitgave
mei 1987

INHOUDSTAFEL .

Inhoudstafel	3
Voorwoord	5
1. PROLOOG	7
1.1. De natuurverenigingen uit onze streek	7
1.1.1. Actuele adressenlijst in alfabetische volgorde	7
1.2. Interessante hoekjes in onze regio	10
1.2.1. Ons studiegebied	10
1.2.2. Blokkenverdeling	10
1.2.3. Gebiedsbeschrijvingen	11
2. WAARNEMINGEN JULI '85 - JUNI '86	14
2.1. Praktische inleiding	14
2.1.1. Weersgesteldheid	14
2.1.2. Afkortingen van de waarnemers	20
2.1.3. Afkortingen in de tekst	21
2.2. Ornithologisch overzicht	21
Statuslijst	21
1. ZWEMVOGELS	29
1. Afkortingen in de besproken tekst	31
2. Belangrijke gebieden voor duikers, fuutachtigen en eenden in Zuid-West-Vlaanderen, juli '85 - juni '86	31
3. Duikers, futen en aalscholvers	42
4. Zwanen en ganzen	48
5. Eendachtigen	52
6. Rallen en bleshoenders	74
7. Ontsnapte soorten	77
2. STELTLOPERS EN REIGERACHTIGEN	79
1. Reigerachtigen	81
2. Steltlopers	86
3. MEEUWACHTIGEN	117
1. Jan Van Genten	119
2. Jagers	120
3. Meeuwen	121
4. Sterns	129
4. DAGROOFVOGELS EN UILEN	133
1. Dagroofvogels	135
2. Uilen	159
5. ZANGVOGELS EN VARIA	162
Voorjaarsfenologie 1986	199
Alfabetische lijst der vogelsoorten	201
Bibliografie	203

Auteurs van de hoofdartikels :

Beyls Johan - Theodoor Sevenslaan 19 - 8500 KORTRIJK
Cottyn Jean-Marie - Minister Vande Peereboomlaan 33/2 - 8500 KORTRIJK
Decock Jan - Stasegemsteenweg 189 - 8730 HARELBEKE
Deconinck Barbara - Loncinstraat 12 - 8500 KORTRIJK
Desseyn Yvan - Fabiolalaan 60 - 8600 MENEN
Dochy Olivier - Koninginnelaan 1 - 8500 KORTRIJK
Dubrul Dominique - Kwademeers 9 - 8540 BELLEGEM
Dumortier Philippe- Overzetweg 25 - 8510 MARKE
Feryn Yann - Prinses Marie-Joséplein 5 - 8500 KORTRIJK
Nuttin Johnny - Leieweg 12 - 8510 MARKE
Pauwels Wim - Keiberg 107 - 8590 HEESTERT
Robbe Ignaas - Lauwestraat 17 - 8610 WEVELGEM
Staelens Johan - Hoevedreef 15 - 8720 KUURNE
Vandeghinste Luc - Meensesteenweg 361 - 8620 BISSEGEM
Vandorpe Franky - Steenovenstraat 50 - 8720 KUURNE
Vromant Carl en Nico - Waterleliestraat 24 - 8500 KORTRIJK

Dit boek is te verkrijgen door het storten van 250 Fr. of 290 Fr.
(inclusief verzendingskosten) op rekeningnummer 068 - 2019306 - 84 van
NHWG-Kortrijk, p.a. Steenovenstraat 50, 8720 Kuurne met vermelding
"Jaarboek '85-'86".

Bij de voorpagina : De Slobeend werd dit jaar als nieuwe broedvogel voor
onze regio genoteerd.

Waarnemingen van vogels, planten, libellen, zoogdieren, enz... worden door-
gestuurd aan Johnny Nuttin (adres zie boven). Voor 100 Fr. wordt u uitgeno-
digd op onze vergaderingen.

V O O R W O O R D .

Door Yann Feryn

Al meer dan vijf jaar is het geleden dat onze werkgroep boven de doopvont werd gehouden. Sedertdien zijn er al vele medewerkers gekomen en gegaan. Gelukkig meer gekomen dan gegaan, zodat nu stilaan een team ontstaan is waarin iedereen zijn functie kent én consequent uitvoert. Op dit ogenblik bestaat de redactieploeg uit mensen waarop je kunt rekenen. Er wordt dan ook snel en efficiënt gewerkt zodat het werk goed verdeeld wordt. Dankzij dit enthousiasme ligt hier voor u de vierde uitgave van onze jaarboekenreeks. Reeds een tijdje stellen wij ons streefdoel op vijf uitgaven. Dit boek is dus wellicht het voorlaatste van de reeks, tenzij er voldoende gegadigden zijn die het zware werk willen overnemen.

Wij geloven echter dat 5 jaarboeken al een goed overzicht zullen geven van onze huidige plaatselijke avifauna. Nu reeds worden de door ons verzamelde gegevens gebruikt voor allerlei andere wetenschappelijke studies. Denk maar aan de "Avifauna van Vlaanderen" (in voorbereiding bij de Vlaamse Avifaunacommissie) en de bekende "Biologische Waarderingskaart van België" (1986, div.). Het bewijst dat men ons werk naar waarde weet te schatten.

Dit jaarboek bespreekt de periode juli 1985 - juni 1986. We kregen minder waarnemingen binnengestuurd en er werden minder soorten waargenomen dan het jaar ervoor. Toch kan iedereen vaststellen dat de kwaliteit van onze artikels weerom verbeterd is. Ongetwijfeld heeft dit te maken met de groeiende ervaring van de - meestal jonge - auteurs.

Tenslotte wil ik er op wijzen dat op dit ogenblik druk gewerkt wordt aan de broedvogelinventarisatie van onze streek. Dit project omvat de periode 1985-1990. Directe resultaten zijn te merken in dit jaarboek. De samenvatting van deze grootse inventarisatie zal gepubliceerd worden in een apart boek. Wie vooralsnog wil meewerken, kan met ons contact opnemen.

Veel leesgenot !

POUR NOS AMIS FRANCOPHONES.

Ce livre est praticable pour les ornithologues wallons et français. Ils peuvent trouver les noms des oiseaux en français à côté des noms en néerlandais dans notre "statuslijst" (page 21). La succession de cette liste s'accorde avec celle de Bécuwe et Oreeel (1981). Si vous avez trouvé le nom en néerlandais, vous pouvez trouver, à l'aide de la liste alphabétique (page 201), l'article de l'espèce cherchée.

Ceci est aussi un appel à nos amis francophones pour nous envoyer (Johnny Nuttin, Leieweg 12, 8510 Marke) leurs observations ornithologiques dans ou dans les environs de notre région. Agréez nos remerciements anticipés.

NATUURHISTORISCHE WERKGROEP

Zuid-West-Vlaanderen

VERANTWOORDING

De werkgroep werd opgericht in 1982 te Kortrijk. Ze is geen vereniging op zichzelf, maar een verzameling van bestaande natuurverenigingen en particuliere geïnteresseerden uit Zuid-West-Vlaanderen. Ze wil geen andere verenigingen vervangen, maar integendeel ten dienste staan van hun natuurstudie- en natuurbehoudsinitiatieven.

OPZET

Het aantonen van de natuurlijke waarden van onze eigen streek en de algemene interesse hiervoor opwekken.

De verschillende natuurverenigingen en particuliere geïnteresseerden samenbrengen door hen ertoe aan te zetten mee te werken aan eenzelfde project met het oog op een hechtere samenwerking in functie van natuurbeschermingsinitiatieven.

Een service bieden aan degenen die zich inspannen voor het behoud van onze natuurgebieden door het ter beschikking stellen van natuurhistorische gegevens.

VERWEZENLIJ KING

Dit opzet trachten wij te realiseren door het verzamelen van natuurhistorische gegevens van verschillende Zuidwestvlaamse verenigingen en particulieren en deze te verwerken tot populair-wetenschappelijke publicaties en studies.

MEDEWERKING

Indien u of uw vereniging nauwer wilt betrokken worden met onze initiatieven of hieraan actief wilt meewerken - en dat hopen wij van harte - kunt u contact opnemen met onderstaande adressen of 100 Fr. storten op ons rekeningnummer 068 - 2019306 - 84. Deze symbolische bijdrage is enkel bedoeld voor de verzendingskosten van uw briefwisseling.

Contactadressen :

Yann FERYN
Pr.Marie-Joséplein 5
8500 KORTRIJK
056/21 66 89

Johnny NUTTIN
Leieweg 12
8510 MARKE
056/22 18 21

Franky VANDORPE
Steenovenstraat 50
8720 KUURNE

1. P R O L O O G

1.1. De natuurverenigingen uit onze streek

1.1.1. ACTUELE ADRESSENLIJST

---

1. Anura
Herpetologische Werkgroep
p.a. Franky Bossuyt
Stedestraat 14
8550 Zwevegem
056/75 88 97

2. Boshout VZW
R. Lambaere
Akkerdriesstraat 103
8582 Outrijve
056/64 56 40

3. De Buizerd Ingelmunster
p.a. Patrick Vlaeminck
Hulstestraat 183
8720 Kuurne
ook regionaal contactadres voor
vogelasieel Ruiselede

4. Centrum voor Natuurbescheringseducatie
p.a. Frank Coudron
Veldstraat 111
8730 Harelbeke
056/70 26 78

5. Den Distel
p.a. Bernard Decock
Kloosterstraat 34
8610 Wevelgem
056/40 16 25

6. Groenkomitee Kortrijk
Secretariaat
Belfaststraat 3
8500 Kortrijk
056/21 88 03

7. J.N.M. (Jeugdbond voor Natuurstudie en Milieubescherming afdeling Kortrijk)
p.a. Ignaas Robbe
Lauwestraat 17
8610 Wevelgem
056/41 23 44

8. De Krekel Anzegem
p.a. Noël Veys
Grote Leiestraat 22
8570 Anzegem
9. Natuurwerkgroep De Gavers
p.a. Michel Lagae
Grote Molenstraat 145
8520 Lauwe
056/21 33 65 (werkuren)
10. Natuurwerkgroep De Kleiputten 't Hoge
p.a. Dirk Callens
Sint-Elloisdreef 5
8500 Kortrijk
056/35 11 29
11. Natuurwerkgroep De Leiemeersen
p.a. Bernard Vantomme
Bruggestraat 186
8600 Menen
056/51 28 38
12. Natuurwerkgroep De Vlasbek
p.a. Erik Vandorpe
Standaardmolen 20
8720 Kuurne
056/71 95 44
13. Natuurwerkgroep De Wezel
p.a. Rik Libbrecht
Opstalstraat 26
8520 Lauwe
14. Natuurwerkgroep 't Boompje Deerlijk
p.a. Roterijstraat 18
8740 Deerlijk
15. N.H.W.G. (Natuurhistorische Werkgroep Zuid-West-Vlaanderen)
p.a. Yann Feryn
Prinses Marie-Joséplein 5
8500 Kortrijk
056/21 66 89
16. Ornithologische Werkgroep Ieper II
p.a. Dominique Dubrul
Kwademeers 9
8540 Kortrijk-Bellegem
056/22 04 32
17. Ornithologische Werkgroep Kortrijk
p.a. Leon Vermeulen
Pevernagestraat 71
8730 Harelbeke

18. Streekwerk Kern
Kleimolenstraat 2
8572 Kaster
19. V.E.L.T. (Vereniging voor Ecologische Leef- en Teeltwijze)
afdeling Harelbeke
Wijd'Haegestraat 128
8730 Harelbeke
056/71 86 12
20. V.E.L.T.
afdeling Kortrijk
Burgemeester Mayeurlaan 22
8500 Kortrijk
056/21 51 22
21. V.E.L.T.
afdeling Lendelede-Ledegem
Manpadstraat 4
8760 Lendelede
056/30 93 10
22. V.E.L.T.
afdeling Marke
Leieweg 53
8510 Kortrijk-Marke
056/21 45 86
23. V.E.L.T.
afdeling Menen
Kortrijkstraat 401
8600 Menen
056/51 23 46
24. V.E.L.T.
afdeling Waregem
Galgenwegel 48
8790 Waregem
056/60 07 18
25. Werkgroep Leefmilieu Zwevegem
p.a. Frans Dejonghe
Rozendreef 17
8550 Zwevegem
26. Wielewaal afdeling Kortrijk
p.a. Dirk Dubois
Izegemsestraat 182
8710 Kortrijk-Heule
056/35 57 75
27. Wielewaal afdeling Waregem
p.a. Tonny Demuytere
Zavelberg 32A
8790 Waregem
056/60 59 42

1.2. Interessante hoekjes in onze regio

1.2.1. ONS STUDIEGEBIED

Dit omvat de volgende 44 gemeenten :

Aalbeke	Heule	Ooigem
Anzegem	Hulste	Otegem
Avelgem	Ingelmunster	Outrijve
Bavikhove	Ingooigem	Rekkem
Bellegem	Kaster	Rollegem
Beveren-Leie	Kerkhove	Spiere
Bissegem	Kooigem	Sint-Denijs
Bossuit	Kortrijk	Sint-Eloois-Vijve
Deerlijk	Kurne	Tiegem
Desselgem	Lauwe	Vichte
Gijsselbrechtegem	Lendeledede	Waarmaarde
Gullegem	Marke	Waregem
Harelbeke	Menen	Wevelgem
Heestert	Moen	Zwevegem
Helkijn	Moorsele	

Alle waarnemingen, verricht in deze gemeenten of in het gezichtsveld van deze gemeenten, mogen dus doorgestuurd worden.

De volledige oppervlakte van dit areaal bedraagt iets meer dan 40.000 ha.

1.2.2. BLOKKENVERDELING

Teneinde broedende zeldzame soorten te beschermen, worden deze vermeld per blok :

blok 1 : ten NW van de Leie

blok 2 : ten ZO van de Leie en ten NO van het kanaal

blok 3 : ten ZO van de Leie en ten ZW van het kanaal

1.2.3. GEBIEDSBESCHRIJVINGEN

We geven een opsomming van de gebieden die in ons jaarboek van vorig jaar reeds werden besproken, gevolgd door enkele nieuwe gebieden. De nummering verwijst naar kaart 2.

1. Allaertbos	24. Bergelenput Gullegem
2. Park Sint-Anna	25. E3-zandwinningsput De Gavers
3. Argendaalbos	26. Kanaal Bossuit-Kortrijk
4. Banhoutbos	27. Dode Leie - Kuurne
5. Bellegembos	28. Kleiputjes Lendeledede
6. Kasteel de Bethune en Paters Mote	29. Kleiput Moen
7. Kasteel Dumoulin	30. De Molenput
8. Het Ginstebosje te Lauwe	31. Kleiputten 't Hoge
9. Bos van Grandval en Kooigembos	32. Kleiputten Marionettenberg
10. Hemsrodebos	33. Menen - stort
11. Heulebos	34. Vuilnisbelt Zwevegem-Knokke
12. Kortrijkbos	35. Opgespoten terrein Wevelgem
13. Mortagnebos	36. Oude Vaart Moen
14. Bos van Nuytens	37. Natuurreservaat "De oude spoorwegberm"
15. Ooigembos	38. Waashoek Ingooigem - Sint-Arnolduspark Tiegem
16. Spitaelsbossen te Anzegem	39. Oude Scheldearm Waarmaarde
17. Woonpark de Wolfvendreef	40. Kasselrijbeek Waregem
18. Terrein Bekaert Harelbeke-Zwevegem	41. Oude Scheldearm Kerkhove
19. Hulste	42. Heulebeekdomein Kuurne
20. Gebieden langs de Leie (ten NO van Kortrijk)	43. Zavelwinningsput Beveren-Leie
21. Leiemeersen tussen Kortrijk en Menen	44. Spierebos
22. Manpadstraat	45. Bezinkingsbekken Spiere-Warcoing
23. Scheldemeersen	46. Park van Bossuit

47. HET OPGESPOTEN TERREIN VAN MENEN

In april 1986 was de weide (tussen O.C. Menen en de ringbrug van Menen) al omgeven door dijken. Hierdoor kwam de weide grotendeels onder water te staan met als gevolg het ontstaan van een slaapplaats voor meeuwen.

Bij het opspuiten ontstond er al vlug een plas met zandig strand wat verscheidene waadvogels aanlokte. Wulpen en Kemphanen werden regelmatige gasten (slaapplaats). Bij de steltlopers zagen we ook nog volgende gasten: Groenpootruiter, Zwarte Ruiter, Bosruiter, Tureluur, Bontbekplevier, Bonte en Kleine Strandloper, Kleine Plevier, ... Af en toe kwam er ook wel eens een Krakeend, Zomertaling, Slobeend, Wintertaling of Smient voorbij.

De plas is nu ernstig geslonken en de zandvlakte maakt stilaan plaats voor de pioniersvegetatie. Het hoogste bekken is voorbestemd om weide te worden, terwijl de laagste helft zal bebost worden.

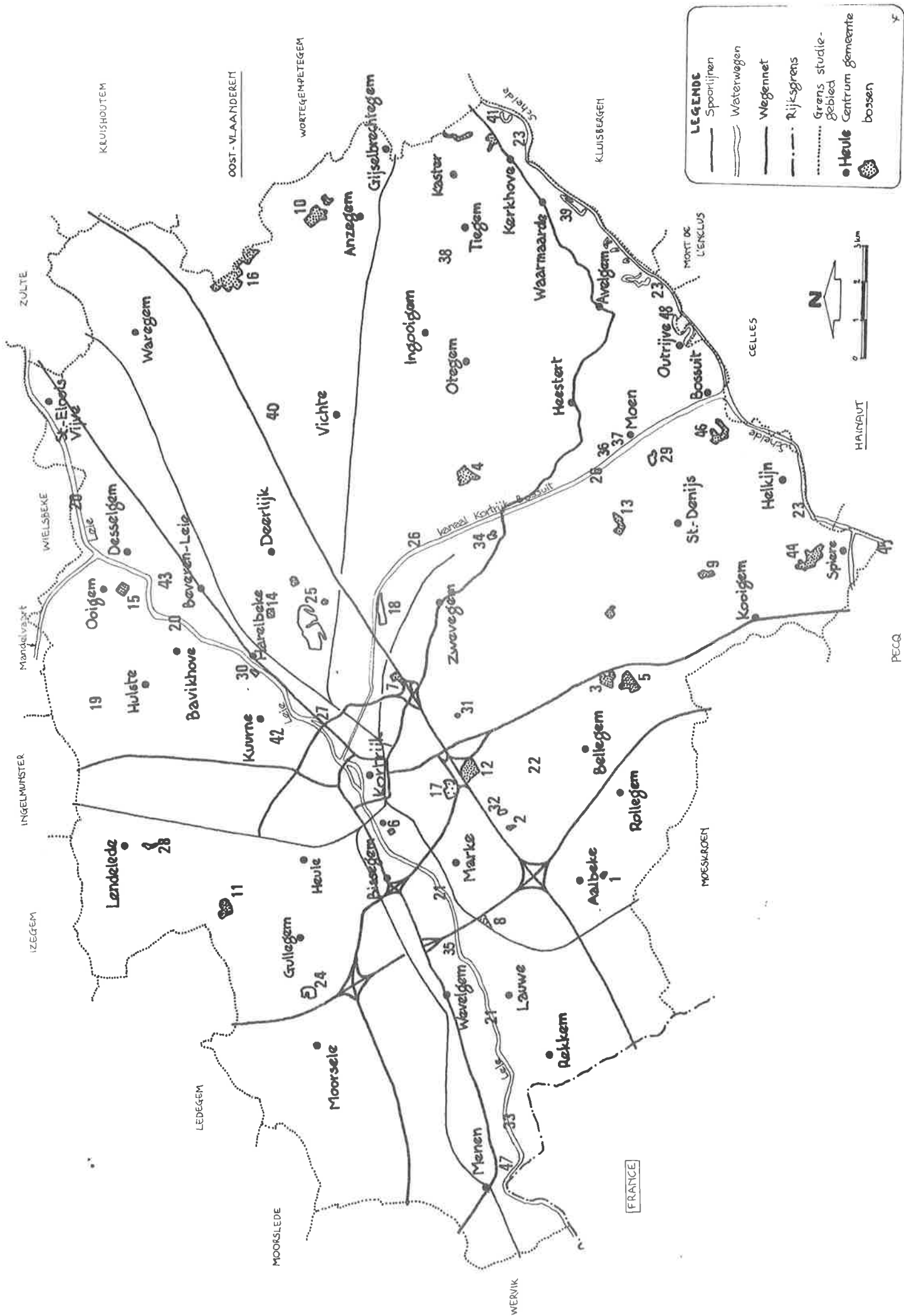
Dit alles vormt maar een schamele vergoeding voor de vroegere Leiemeersen. Het is vrijwel zeker dat we, na de rechttrekking van de Leie tussen Kortrijk en Menen, het woord Leiemeersen mogen schrappen, want de povere restjes die zullen overblijven, zullen het niet meer waard zijn.

Deze Scheldearm is de meest natuurlijke van de regio. Omdat de oevers niet verstevidg zijn, groeit hier veel riet en op sommige plaatsen ook dicht vlierstruweel. Langs de oevers bevindt zich gewoonlijk een slikrand. Deze gegevens en het feit dat het gebied niet toegankelijk is (het is wel enigszins te overzien vanaf het fietspad langs de Schelde) maken dat het gebied uitzonderlijk vogelrijk is. Dit niet alleen met betrekking tot de broedvogels (zo'n 30 soorten) maar ook wat de doortrekkers betreft.

Ook de vochtige weiden en de populierenrijen trekken veel vogels aan die hier een ideaal rustgebied aantreffen. Zo broeden hier o.a. Kleine Karekiet, Bosrietzanger, Kievit, Kleine Plevier, opvallend veel Gele Kwikstaarten en nog een paar zeldzaamheden. Soorten die hier in de toekomst mogelijk zouden kunnen broeden zijn Winter- en Zomertaling, Bergeend, Dodaars en Ijsvogel. Buiten de broedperiode zijn hier veel waadvogels en eenden te zien. Roofvogels worden hier eveneens regelmatig gezien, zoals Buizerd, Rode Wouw, Bruine en Blauwe Kiekendief en Sperwer. Verder komen hier verschillende soorten amfibieën voor, evenals interessante libellen, maar dat moet nog verder onderzocht worden.

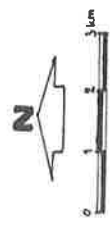
Maar ook hier is niet alles rozegeur en maneschijn, want tijdens het najaar van 1986 werd de Scheldearm uitgediept en werd één kant van zijn begroeiing ontdaan. De verdieping kan wel een verbetering met zich meebrengen (bvb. voor Dodaars en Ijsvogel), maar het vernielen van de begroeiing kan nare gevolgen hebben voor de broedvogels die veel dekking nodig hebben, zoals de Blauwborst en de Slobeend. Hopelijk blijft het bij deze ene "schoonmaakbeurt" en wordt er niet verder mee geknoeid.

Kaart 2 : Ons studiegebied met de situering van de hiervoor besproken gebiedjes (iets meer dan 40.000 ha).

LEGENDE

- Spoorlijnen
- Waterwegen
- Wegennet
- - - Rijksgrens
- ..... Grens studiegebied
- Heule
- Centrum gemeente
- bossen

PECC

2. WAARNEMINGEN JULI 85 - JUNI 86

2.1. Praktische inleiding

2.1.1. WEERSGESTELDHEID

Door Jean-Marie Cottyn

JULI 1985

Van 1 tot 5 juli beïnvloedt een hogedrukzone - van de Atlantische Oceaan naar Scandinavië - ons weer gunstig. Een uitloper van de anticycloon der Azoren doet dit van 6 tot 17 juli. Vanaf de 18de verslechtert het weer geleidelijk door depressies. Dankzij de aanwezigheid van anticyclonen nabij onze streken zijn de gemiddelde temperaturen de eerste helft van juli aan de hoge kant. De absolute maxima schommelen tussen 26 en 30°C op 14 of 25 juli. De absolute minima variëren van 3 tot 11°C meestal op 7, 8 of 11 juli. De grootste dagsommen voor de neerslag liggen rond 28 juli met 18 mm. Het maandtotaal ligt 8 mm onder het normale (58 t.o.v. 66 mm). Door de heldere lucht in de eerste twee decaden is de zonneshijnduur aan de hoge kant. Het maandgemiddelde voor de windsnelheid bedraagt 14 km/u. Hogere snelheden lezen we af op 20, 29 en 30 juli (22, 23 en 22 km/u).

AUGUSTUS 1985

Het weer van augustus wordt tot de 25ste beïnvloed door lagedrukzones. Continentale stromingen bepalen het weer tot het einde van de maand. Twee temperatuurpieken vallen op : 14 augustus en 29/30 augustus met 26°C. Anders blijven de maximumtemperaturen rond de 20°C. De minima zitten tussen de 8,4 en 15,8°C. Maandgemiddelden : maximum 21,1°C en minimum 11,8°C.

Slechts vanaf 25 augustus zien we geen neerslag. Bij het begin van de maand valt er het meest, met uitschieters op 4, 14 en 24 augustus, respectievelijk 9,7 ; 11,5 en 9,2 mm. De heldere lucht van de derde decade compenseert de sombere eerste decade, zodat de totale maandwaarden van zonneshijnduur over het algemeen groter zijn dan de normalen. Te Melle komt dit op 201 uur tegenover 192 uur.

Tussen N en O staat geen windrichting genoteerd. Van Z naar W tel je er 27 met een dagelijks gemiddelde variërend van 6 tot 26 km/u. Op 14 augustus merkt men een hevigste dagelijkse windstoot van 112 km/u!

SEPTEMBER 1985

De overheersende anticyclonale toestand is verantwoordelijk voor een overmaat bij de temperatuur (tot 1,5°C). De maximumtemperatuur kent een piek op 12 september met 27,9°C. Anders liggen de maximumtemperaturen tussen 15 en 20°C. De minimumtemperaturen schommelen geweldig tussen 6 en 11°C.

Het maandtotaal qua neerslag staat uitermate laag t.o.v. het normale : 23,4 t.o.v. 72 mm. Op 15 dagen noteren we immers geen neerslag ! Daarenboven tellen 10 dagen tussen de 0,1 en 0,5 mm. De windrichtingen veranderen sterk in september. Alleen tussen 16 en 23 september stabiliseert de wind op ZW. Kalme snelheid valt eveneens op : 4 tot 15 km/u. Deze maand zorgt voor een goeie nazomer.

OKTOBER 1985

Van 10 tot 30 oktober wordt ons weer beheerst door een hogedrukzone over West-Europa. Te Ukkel bedraagt de gemiddelde luchtdruk 1023,9hPa (of mbar) (normaal : 1015,3hPa). Dit is op één na, de hoogste waarde die te Ukkel sinds het begin der waarnemingen in 1833 bereikt werd. De hoogste waarde bereikte 1025,2hPa in oktober 1971. Alle temperatuurgemiddelden liggen hoger dan normaal. Bij de maximumtemperaturen gaat dat van 26 naar 8°C, maar gedurende het verloop van de maand evolueert het gestadig bergaf. De minimumtemperaturen zakken sterk van 12 naar 4°C (12 tot 15 oktober), herpakken zich (16 tot 19 oktober), maar vallen dan sterk naar beneden, tot zelfs -1,7°C.

Oktober kenmerkt zich door zeer abnormaal lage waarden aan neerslag : 20 dagen zonder neerslag, overige dagen worden 0,1 tot 0,5 mm toebedeeld. Eén piek steekt torenhoog uit (7 oktober = 19,8 mm). De heldere lucht in de drie decaden zorgt voor grotere zonneshijnduur dan normaal (Melle: 140 uur t.o.v. 115 uur). Windsnelheden komen eveneens zeer abnormaal laag voor. Bij het begin van de maand liggen die in sector W tot Z en draaien dan naar sector O tot N. De hevigste dagelijkse windstoot komt op 49 km/u.

NOVEMBER 1985

Door de overheersing van continentale lucht en poollicht ontstaat een aanzienlijk temperatuurdeficiet. Het verschil tussen de maximumtemperaturen en de normalen komt op -4°C en voor de minimumtemperaturen met de normalen op -3,5°C. Het dieptepunt qua maximumtemperatuur ligt de 19de november op -2,4°C. We krijgen reeds enkele vorstdagen. Vanaf 18 november liggen de minimumtemperaturen onder nul.

November wordt "winters" : op 24 dagen bestaat neerslag geheel of gedeeltelijk uit sneeuw. Een dergelijk groot aantal dagen werd in deze eeuw slechts in november 1919 geteld. Pieken vinden we op 12 en 29 november met 12,6 en 15,2 mm. Door de zware bewolking in de laatste twee decaden daalt de zonneshijnduur sterk (Melle bv. 63u50). De wind draait met sterke afwisseling praktisch de windroos rond. De dagelijkse gemiddelde snelheid varieert van 19 tot 8 km/u. Topsnelheden scoren 72 tot 79 km/u t.o.v. 35 km/u. Tijdens de eerste helft waait de wind sterker dan tijdens de tweede helft.

DECEMBER 1985

Door de aanhoudend zachte en vochtige zeelucht zijn de temperaturen zeer hoog - vooral in de eerste decade. De absolute maximumtemperaturen liggen tussen 3 en 13°C. Bij het begin van de maand zakt de 13°C tot 3°C (op 11 december), stijgt dan opnieuw om vanaf 15 december af te wisselen tussen 9 en 5°C. Als opsluit van het jaar krijgen we twee vorstdagen. De minimumtemperaturen kennen eenzelfde verloop ($\pm$ 5°C) tot -9,6°C.

Het hoogtepunt van de neerslag situeert zich rond 25 december. De laatste 4 dagen van december valt sneeuw. De grootste dikte van de sneeuwlaag wordt op 30 december aan de kust waargenomen (14 cm). Door een zeer sombere lucht in de tweede decade loopt de zonneshijnduur terug tot 37u35 te Melle (normaliter 43u30). Voor 74% houdt de wind het tussen ZW en ZZO. Het maandgemiddelde van de windsnelheid (18 km/u) heeft geen opvallende uitschieters. Deze eerste maand van de meteorologische winter mag als normaal beschouwd worden.

JANUARI 1986

Het weer wordt hoofdzakelijk beheerst door westelijke luchtstromingen. Van 1 tot 9 januari zijn deze verbonden aan depressies die zich verplaatsen van de Atlantische Oceaan naar Scandinavië. De baan van de depressies buigt dan om naar het N, waardoor zachtere zeelucht in onze streken kan binnendringen (10 tot 14 januari en 18 tot 23 januari). Daartussen duwt poollicht de temperatuur naar beneden. De temperatuurcurve toont duidelijk dit verloop aan. De hele maand blijven de maximumtemperaturen boven nul. De minimumtemperaturen gaan in 3 korte periodes onder het vriespunt.

De neerslaggrafiek wijst op uitzonderlijk overvloedige neerslag : 92,5 mm maandtotaal t.o.v. 56 mm normaal. Sneeuw valt gedurende de eerste decade. Vanaf 28 januari start een droogteperiode. Te Melle telt men 42u45 zonneshijn in plaats van 52u30 normaal. Beduidend sterkere wind doet bijna alle windrichtingen aan (maandgemiddelde december 18 km/u - januari 23 km/u). Midden januari situeren zich de hevigste windstoten (76 - 122 km/u).

FEBRUARI 1986

Continentale luchtstromingen zorgen voor abnormaal lage temperaturen. Wat de maximumtemperaturen betreft, ligt het maandgemiddelde bij 0,5°C i.p.v. bij 6,2°C. De koudegolf blijkt nog meer uit de minimumtemperaturen : -10°C op 10 februari en -11°C van 20 tot 25 februari.

Uitzonderlijk weinig neerslag kenmerkt februari, slechts 2 notaties : 1 februari (0,3 mm) en 19 februari (0,1 mm). De droogte van januari houdt stand. Het sneeuwdek dat in januari ontstond, blijft de hele maand liggen. Dankzij de heldere lucht in de laatste twee decades groeit een overschot aan zonneshijn (123 uur t.o.v. 74 uur). Dat het droog en koud blijft in februari hoeft ons niet te verwonderen : 27 keer komt de wind uit NNO tot 0 ! Men noteert een normale gemiddelde windsnelheid.

MAART 1986

De continentale lucht bepaalt ons weer van 8 tot 19 maart. Van 5 tot 7 en vanaf 20 maart bepaalt zeelucht het weer. Dit betekent dat het koele weer in het begin van de maand gecompenseerd wordt door de laatste twee decades. De maximumtemperaturen klimmen langzaam op met een hoogtepunt van 17,8°C (18 maart). De tweede helft van de maand kent geen minimumtemperaturen meer onder het vriespunt.

De neerslag van de derde decade is bijzonder overvloedig en vertegenwoordigt meer dan de twee derden van de maandsom. Gedurende de eerste vier dagen krijgt men sneeuw aan de kust. De derde decade heeft a minder zonneshijnduur door de sombere lucht. De maandwaarden van de wind zijn normaal. Naar de laatste decade toe liggen de hevigste dagelijkse windstoten beduidend hoger (van 20 tot 50 km/u meer). De dagelijkse gemiddelde windsnelheid loopt eveneens hoger op (stormwind). Vanaf 19 maart waait de wind uit sector WZW tot Z (met neerslag !).

APRIL 1986

Van 6 tot 12 april ontwikkelt zich een anticyclon naar Rusland toe, waardoor licht gestoorde continentale lucht over onze streken aangevoerd wordt. Dit verklaart de sterke inzinking van de maximum- en minimumtemperatuurcurve tot 0,7°C en -5°C. Met de laatste decade her-

pakt de temperatuur zich tot 16°C maximum en 7°C minimum. Het weer verbetert door een uitloper van de anticycloon der Azoren. Maar door het koele weer van de eerste twee decaden (met nog 3 vorstdagen) is het maandgemiddelde erg laag. Zelfs te Ukkel noteert men een -4,7°C minimumtemperatuur op 12 april : de laagste waarde in april voor deze eeuw !

De hoeveelheid neerslag blijft normaal - met pieken van 10 mm op 7 en 21 april. Sneeuw (!) valt echter nog op 11 en 12 april (7 cm te Middelerke). De zonneshijnduur duikt sterk onder het normale door de sombere lucht tijdens heel de maand (Melle : 100 uur i.p.v. 161 uur). Op de windroos stellen we vast, dat de wind aanvankelijk tussen N en NO waait, dan draait naar ZZW en wisselvallig eindigt.

MEI 1986

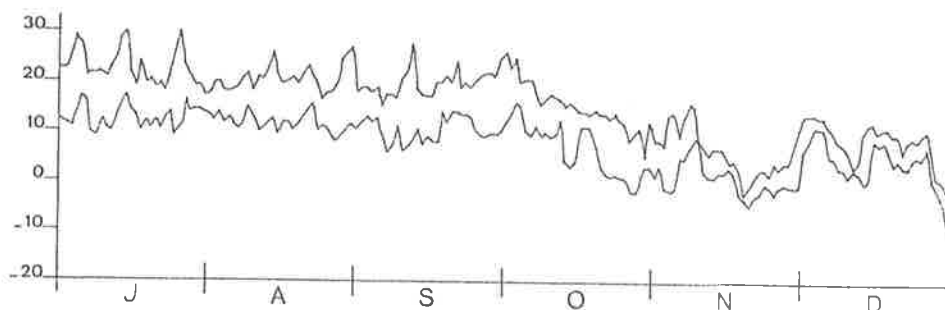
Normale maandwaarden voor de temperatuur kennen enkele pieken qua maximumtemperatuur op 12, 20 en 26 mei (22 naar 25°C). De minimumtemperatuurcurve verloopt rustiger, met 1 dieptepunt op 16 mei (4,2°C) dat verklaard wordt door continentale lucht aangevoerd door anticyclonen vanuit Oost-Europa.

De neerslag blijft uitzonderlijk laag : maandtotaal 24,6 mm i.p.v. 53 mm. Inderdaad, de grafiek voor mei biedt geen zware periodes zoals de voorbije twee maanden. Door de dikwijls heldere lucht telt men een licht overschot aan zonneshijnduur. De wind komt voor 60% uit Z en ZZW met normale notaties qua snelheid en hevigheid.

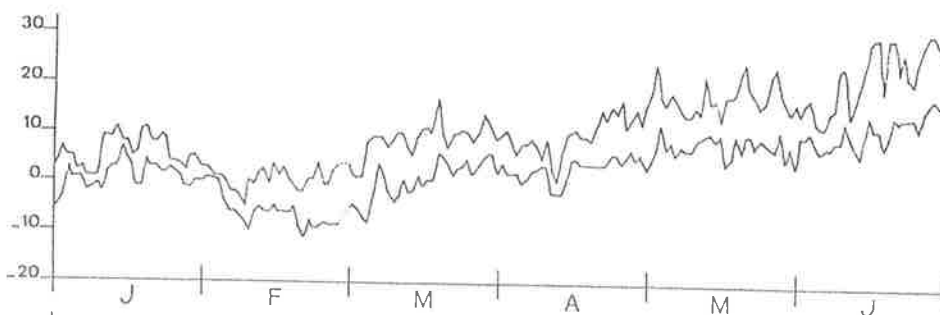
JUNI 1986

Dankzij de hoge temperatuur in de laatste twee decaden liggen de gemiddelde maandwaarden een stuk boven de normale. De absolute maxima bereiken 31°C, de minima 18°C. We tellen 12 zomerse dagen (max. 25°C).

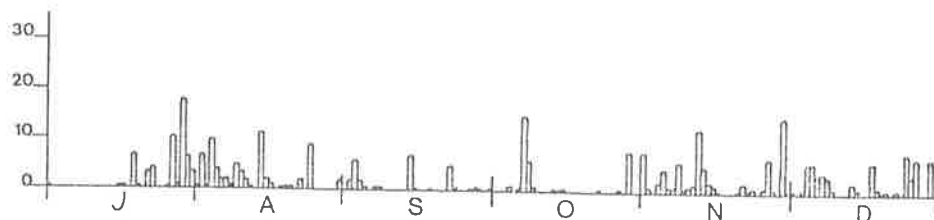
Eindigde mei met een droogteperiode, juni start geweldig met een uitschieter van 16,3 mm op 6 juni. De rest van de maand tellen we 18 dagen zonder neerslag. Een overschot aan zon komt er door de heldere lucht in de laatste twee decades (257 uur i.p.v. 205 uur). Afwisselend doet de wind verschillende windstreken aan om op N en NNO te eindigen. Slechts vier notaties van de dagelijkse gemiddelde snelheid komen een 5 km/u boven het maandgemiddelde van 15 km/u.

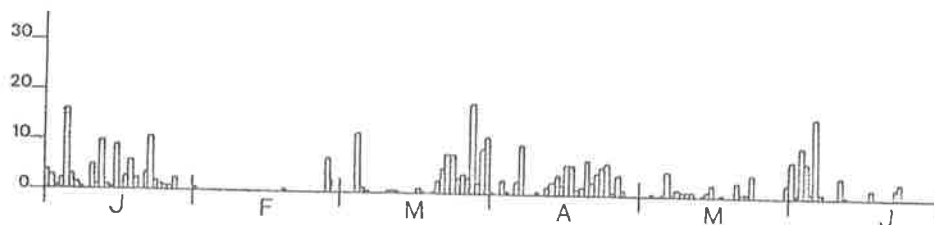
Grafiek 1 : min. en max. temperatuur in °C van juli tot en met december 1985 te Beitem.

Grafiek 2 : min. en max. temperatuur in °C van januari tot en met juni 1986 te Beitem

Grafiek 3 : neerslag (in mm) vanaf juli tot en met december 1985 te Beitem

Grafiek 4 : neerslag (in mm) vanaf januari tot en met juni 1986 te Beitem